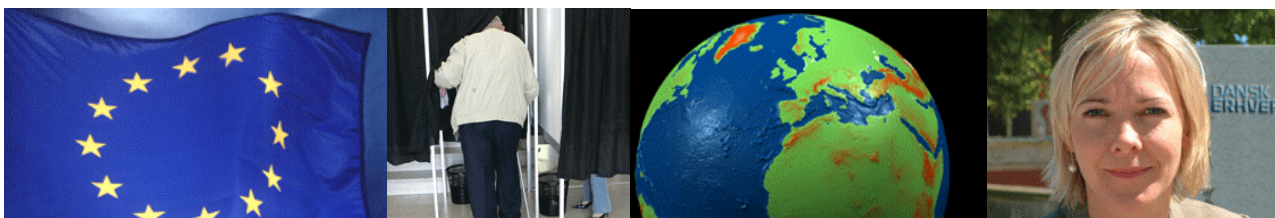

BAG OM NYHEDERNE

Europa-Parlamentet – den oversete indflydelse

Af Anne Marie Damgaard, EU-chef, Dansk Erhverv

Det kommende Europa-Parlament, som vælges i juni i år, får større indflydelse på EU's lovgivning end alle tidligere parlamentsforsamlinger. Op mod 70 % af ny lovgivning på erhvervsområdet i Danmark udspringer fra EU, og Parlamentet vil fremover have afgørende indflydelse på formuleringen af ny lovgivning.

Søndag den 7. juni er der valg til Europa-Parlamentet. Danskerne skal vælge de 13 politikere, der skal repræsentere Danmark i Parlamentet de næste 5 år.

Ikke mange er opmærksomme på, hvor stor indflydelse medlemmerne af Europa-Parlamentet (MEP'erne) har på fastsættelsen af rammerne for Danmarks erhvervs politik inden for fødevarer, miljø, transport, forbrugerregler og meget andet. Men Europa-Parlamentet er allerede i dag et magtcentrum, og indflydelsen vil vokse yderligere med Lissabon-traktatens vedtagelse.

Prioriterer de politiske partier EU?

De politiske partier Danmark hævder, at de prioriterer en stærk repræsentation i Europa-Parlamentet. Venstre og Konservative understregede i regeringsgrundlaget fra 2007, at Danmark skal placeres i hjertet af Europa. Men det kan være svært at se, at EU er rykket højere op på den danske dagsorden, når man ser på listen af de 88 opstillede kandidater til EP-valget 2009. De politiske partier synes stadigvæk ikke at have sidestillet en politisk karriere i Europa-Parlamentet med et karriereløb i det danske Folketing.

Få kendte kandidater

På tværs af det politiske spektrum kan det konstateres, at de fleste kandidater til Parlamentet er ukendte i den brede offentlighed. Undtagelserne er en håndfuld nuværende og tidligere folketingspolitikere som Bendt Bendtsen (K), Jens Rohde (V), Morten Messerschmidt (DF) og Margrethe Auken (SF), samt en enkelt kendis; journalist Morten Løkkegaard (V).

Fra retrætepost til politisk springbræt

Derudover er der mange nye og unge politikere, som stiller op til Europa-Parlamentsvalget, og hos fem af de otte partier er spidskandidaten under 40 år. De har opdaget, at mere og mere magt lander i Europa-Parlamentet, og ser Parlamentet som et vigtigt skridt i en politisk karriere.

Dette ligger i tråd med, at Parlamentet i de senere år har udviklet sig fra at være en slags "retrætepost" for tidligere ministre og politikere, til at tiltrække unge, ambitiøse kandidater, der ønsker at bruge Parlamentet som et springbræt til national politik. Eller til en europæisk karriere. Et godt eksempel herpå er Socialdemokraternes leder, Helle Thorning-Schmidt, som inden hun blev formand for Socialdemokraterne, var medlem af Europa-Parlamentet i 1999-2004.

Men også erfarne politikere kan bruge Parlamentet som andet og mere end en retrætepost. Således har tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen, skabt sig en profil i hele Europa som formand for de europæiske socialister og bannerfører for den danske flexicurity-model.

Færre MEP'ere til Danmark

751 europæiske politikere fra 27 lande får plads i Parlamentet 2009–2014. EU's udvidelse med 12 nye medlemslande siden 2004 og traktatændringer

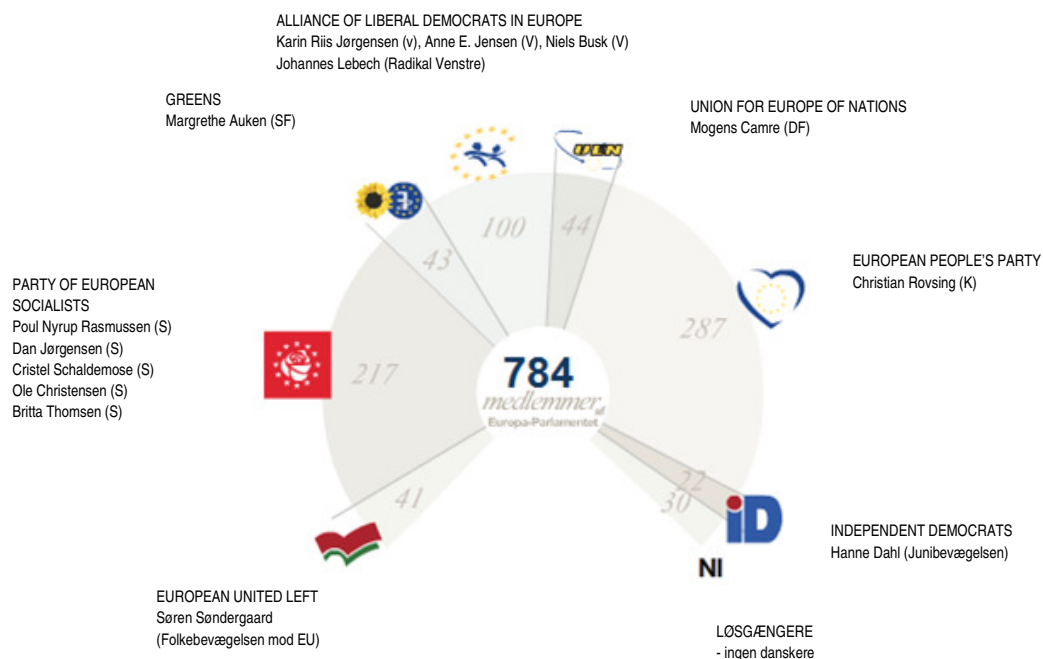
giver 12 lande flere mandater end de har i dag, mens resten af landene får deres medlemstal reduceret.

Danmark har i dag 14 medlemmer i Parlamentet, men vil i det næste Parlament få 13 mandater. Ni kandidater genopstiller, men de ventes ikke alle genvalgt. Fordelingen på de forskellige partier afhænger af, hvor mange stemmer spidskandidaterne kan trække hjem til partilisten samt af den enkeltes personlige stemmetal.

Medlemmerne sidder i politiske grupperinger

I Parlamentet sidder politikerne i politiske grupperinger på tværs af nationale tilhørsforhold. I det afgående Parlament udgør de kristen-konservative medlemmer den største gruppe, mens socialdemokraterne er næststørst og de liberale tredjestørst. Et flertal i Parlamentet forudsætter i praksis, at både den konservative og socialdemokratiske gruppe er bag et forslag.

Oversigt over grupperne og de danske medlemmer af Europa-Parlamentet:

Magtfulde Europa-Parlamentarikere

Større indflydelse til Europa-Parlamentet og til det enkelte medlem

Europa-Parlamentets magt er støt og roligt vokset med udvidelsen af EU's kompetencer via Maastricht-, Amsterdam- og Nice-traktaterne. Parlamentet var i foregående valgperiode (1999–2004) medlovgiver på mere end 400 forskellige sager, og alt tyder på, at Parlamentet i den nuværende femårige periode er blevet endnu mere indflydelsesrigt. Når Lissabon-traktaten træder i kraft, vil Parlamentets magtbeføjelser yderligere styrkes.

EU ifølge Lissabon-traktaten

Lissabon-traktaten skal erstatte Nice-traktaten fra 2000, og formålet er at skabe en stabil institutionel ramme for EU. Lissabon traktaten vil via flere flertalsafgørelser i Rådet gøre beslutningsproceduren lettere, da det vil reducere muligheden for at enkelte lande kan blokere for politiske tiltag. Traktaten vil samtidigt udvide den fælles beslutnings-procedure, hvor lovgivning og nye initiativer skal vedtages fælles af Rådet og Europa-Parlamentet. Parlamentet vil få indflydelse på stort set alle områder med få undtagelser som bl.a. udenrigspolitik og skat.

Samtidig er Europa-Parlamentet den eneste folkevalgte forsamling, der har reel indflydelse på lovgivningen, mens de nationale parlamenter stort set er marginaliseret i den europæiske lovgivningsproces - eller vælger ikke at bruge deres muligheder for indflydelse.

70 % af dansk erhvervslovgivning kommer fra EU

Rammerne for den danske lovgivning inden for miljø, fødevarer, forbruger, og transport samt liberaliseringer af post-, tele- og energi-markeder sættes i høj grad af EU. Det handler om ca. 70 % af al dansk erhvervslovgivning, hvor EU-Kommissionen har initiativretten til at foreslå lovgivning, som herefter vedtages i fællesskab af Ministerrådet og Europa-Parlamentet.

Stor indflydelse på Servicedirektivet og kemikalielovgivningen REACH

Som medlovgiver har Europa-Parlamentet i de seneste 5 år formuleret de afgørende kompromisforslag i store lovgivningspakker som EU's Servicedirektiv og EU's nye kemikalielovgivning (REACH). Europa-Parlamentet har hermed truffet beslutninger, som afgør arbejdsbetingelser for virksomheder, der vil sælge serviceydelse i udlandet, og om brugen af kemikalier i alt fra sværindustri til importeret legetøj. Parlamentet har desuden været med til at lovgive om, hvornår Europa senest skal åbne de nationale postmarkeder for konkurrence, forholdene i den europæiske transportsektor, kvalitet i drikkevandet samt EU's energi- og klimapakke. Desuden arbejder Parlamentet i øjeblikket med et forslag vedrørende information til forbrugerne og mærkningsregler på fødevarer samt borgernes rettigheder til at modtage hospitalsbehandling i et andet EU-land.

Parlamentet får øget indflydelse på budgettet

Med Lissabon-traktaten vil MEP'erne få indflydelse på op mod 80 politikområder sammenlignet med 34. Som noget nyt vil de få adgang til at bestemme over fordelingen af EU's budget. Således får 13 danske MEP'ere indflydelse på et større beløb, end samtlige folketingspolitikere håndterer på den årlige finanslov. EU's overordnede budget svarer til ca. én pct. af EU's samlede BNP, og de overordnede retningslinjer vil fortsat lægges fast af EU's medlemslande for en femårig periode. Men MEP'erne får nu mulighed for at flytte rundt på anseelige summer.

Kommissionsforslag ændres i behandlingen

Mens Europa-Kommissionen bestemmer tempoet for EU's handlekraft via nye initiativer og forslag, vedtager Europa-Parlamentet sammen med Rådet den endelig udformning af lovgivningen. De store hovedlinjer kan sjældent ændres meget i forhold til Kommissionens udspil. Alligevel ændrer Parlament og Råd ofte en 1/5-del af indholdet, nogle gange mere, som det var tilfældet med servicedirektivet, hvor det endelige forslag blev ændret fra sin oprindelige form med ca. 50 %.

Interesseorganisationerne fokuserer allerede på Parlamentet

Både lobbyister og interesseorganisationer er meget opmærksomme på Europa-Parlamentets indflydelse og har de senere år intensiveret fokus på MEP'erne og deres arbejde for at være med til at påvirke, hvordan den endelig lovgivning kommer til at se ud. EU-lovgivning bliver før eller siden til national lovgivning, og derfor er det vigtigt at påvirke indholdet af lovgivningen så tidligt som muligt.

Afgørende for erhvervslivet med engagerede MEP'er

For erhvervslivet er det således afgørende, at pladserne i Europa-Parlamentet bliver besat af engagerede og motiverede politikere, der vil påtage sig ansvaret for at sikre en fremadrettet erhvervs politik.

Vigtige begivenheder i EU 2009

Juni:	Valg til Europa-Parlamentet På EU-topmødet udpeges ny formand for EU-Kommissionen
Juli:	Sverige overtager EU-formandskabet frem til 31. dec. 2009 Nuværende Kommissionsformand José Manuel Barroso (PT) ventes udpeget for 2009-2014 af Parlamentet efter høring
September:	Tyskland afholder valg til den tyske forbunds dag
Oktober:	Irland forventes at afholde folkeafstemning om Lissabon-traktaten for 2. gang
December:	Lissabon-traktaten træder i kraft, hvis Irland har stemt ja og Tjekkiet ratificeret
Januar 2010:	Ny Kommission tiltræder (nuværende Kommission forlænges med 2- 3 mdr.)